

PLINII II.
233. Qui voluptatibus dedit, quasi in diem vivunt, rivenit causas quotidie faciunt. Lib. 5, epist. 5, ad Maxim.

SENECA.
234. Ernendis voluptatibus crescit carendi dolor. Lib. 8, epist. 5, ad Geminium.

235. Cuique vera voluptas erit, voluptatum contemptio. De vita beata, cap. 4.

236. Quo die infra voluptatem fueris, et infra dolorem eris. Ibid.

237. Voluptas quiddam est humili, servile, imbecillum, caducum : cuius statio ad domicilium, fornicias et popina sunt. Ibid., cap. 7.

238. Voluptas tunc, cum maxime delectat, extinguitur nec multum habet loci : itaque cito impedit et tedium est, et post primum impetum maret. Ibid.

239. Voluptas venit transite celerrime : eo enim pervenit, ubi desinat; et dum incipit, spectat ad finem. Ibid.

240. Tam bonis quam malis voluptas inest, nec minus turpes dedecus suum, quam honestos egregia delectant. Ibid., cap. 8.

241. Voluptas vera non est mores, nec causa virtutis, sed accessio : nec quia delectat, placet : sed quia placet, delectat. Ibid., cap. 9.

242. Quid mihi voluptatibus nominas? hominis honum quoer, non ventris, qui pecudibus ac belius laxior est. Ibid.

243. Tu voluptatem complecteres, ego compensco : tu voluptate frueris, ego utor : tu illam sumnum bonum frueris, ego ne bonum : tu omnia voluptatis causa facis, ego nihil. Ibid., cap. 10.

244. Qui voluptatem sequitur, videtur enervis, fractus, degenerans a viro, perverturnus in turpia. Ibid., cap. 13.

245. Voluptates quo magis implentur, eo magis inexplicabiles sunt. Ibid.

246. Qui satiscait voluptatibus, omnia postponit, et primam libertatem negligit, ac pro ventre dependent: nec voluptates sibi emit, sed se voluptatibus vendit. Ibid., cap. 14.

247. Nec patris quidem bonus tutor, aut vindes est, nec amicorum propugnator, si ad voluptates vergit. Ibid., cap. 15.

248. Cito nos omnis voluptas relinquit, quae fluit et transit, et pene antequam veniat, anfertatur. De Consolat. ad Polybium, cap. 29.

249. Voluptas fragilis est, et brevis : fastidit objecta, quo avidus hausta est, citius in contrarium recedens : cuius subinde necesse est, aut peccat, aut pudet. Lib. 7, de Benef., cap. 2.

250. Voluptas est res humili, membrorum turpium ac vilium ministerio veniens, exitu feda. Ibid.

251. Omnia rerum voluptas apud imperitos,

ipsa quo fugare debet, periculo crescit. Ibid., cap. 9.

252. Si vis esse in perpetua voluptate, non voluptatibus adjiciendum, sed detrahendum. Epist. 21.

253. Haec quibus delectatur vulgus, temem habent ac perfusorium voluptatem : et quodcumque investitum gaudium est, fundamento caret. Epist. 23.

254. Credo vanas esse voluptates, breves, penitendas. Ibid.

255. In principiti est voluptas, ad dolorem vergit, nisi modum teneat : modum autem temere in eo difficit est, quod bonum esse credideris. Ibid.

256. Dimitte istas voluptates turbidas, magnu m iudicium supplicio : non ventura tantum, sed et praterita nocent. Ibid.

257. Improbarum voluptatum, etiam post ipsas penitentia est : non sunt solidae, non sunt iudicatae : etiam non nocent, fugient. Epist. 27.

258. Qui hostis in quenquam tam contumeliosus fuit, quam in quosdam voluptates sua sunt? Epist. 39.

259. Voluptatibus se immergunt, quibus in consuetudinem adducti, carere non possunt : et hoc miserimi sunt, quod eo perveniunt, utilis, quae superervas fuerant, facta sint necessaria. Serviunt itaque voluptatibus suis, non fruuntur : et mala sua (quod malorum ultimum est) amant. Epist. 39.

260. Indurandus est animus, et a blandimentis voluptatum procul abstrahendus. Epist. 51.

261. Non est emolliendus animus ; si voluptati cesseret, cedendum est dolor, cedendum labor, cedendum est paupertas. Ibid.

262. Voluptates precipue exulta, et invissimatas habu : quia latronum more, in hoc nos amplectuntur, et strangleunt. Epist. 51.

263. In ipsis voluptatibus cause doloris oritur. Epist. 91.

264. Voluptas, bonus pecoris est, non hominis. Epist. 92.

265. Voluptas ultra dissolvit, et omne robur emolliit. Ibid.

266. Indulgere voluptati, initium omnium malorum est. Epist. 110.

267. Voluptatem natura necessaria rebus admiscuit, non ut illam peteremus, sed ut ea sine quibus non possumus vivere, gratior nobis illius fierent accessione. Epist. 116.

268. Si voluptas suo veniat jure, luxuria est. Ibid.

269. Voluptas humili res, et pusilla est, et in nullo habenda pretio. Epist. 123.

270. Voluptuosum Deus non exandit. Sent. 64.

Vide etiam tit. Adolescentia, sent. 44; Caro, sent. 71; Compunction, sent. 13; Crimen, sent. 53; Diabolus, sent. 123; Fornicatio, sent. 24; Fruas, sent. 14; Lagueus, sent. 16; Libido, sent. 49, 55, 69; Locus, sent. 20; Meretrictum, sent. 35; Mors, sent. 165; Mundus, sent. 167; Necessitas, sent. 10; Nimietas, sent. 37; Nutrimentum, sent. 32, 33, 34, 35, 37; Occupatio, sent. 39; Obedientia, sent. 129; Oliviatio, sent. 8; Perversitas, sent. 15; Religiosus, sent. 418; Relinquere, sent. 41; Rex, sent. 90; Resurrecacio, peccato, sent. 65, 152; Sollicitudo, sent. 19; Spectaculum, sent. 29; Sustentatio, sent. 34, 39; Temperantia, sent. 33, 34; Vanitas, sent. 56; Venus, sent. 70.

VOTUM.

SANTONIN. *Definitio.* Votum est promissio melioris boni, animi deliberatione firmata. Part. 2, tit. 41, de Voto, cap. 2.

S.BONAV. Votum est conceptio melioris propositi, animi deliberatione firmata. In Speculo animae, cap. 3.

L.GREGOR. Votum est promissio aliquis rei, que plenis nomine dedicatur, et sacris destinatur. Orat. 2, de Orat. Dominica.

HUGO A. S. Votum est attestatio quaedam promissionis spontanea, que ad solum Deum, et ad ea quae Dei sunt magis proprie referuntur. Serm. 53.

DE RICARDO. Vovere est testificatio promissionis spontanea. De se obligatum ac debitorum statuere. Ibid.

HAN. GREG. Votum est liberalis et gratuita obligatio in laudem Creatoris, et in recognitionem sua providentiae facta. Part. 4, in Descript. terminorum, cap. Justitiae.

PHIL. JUD. Votum intelligitur proprius devotio, quando quis non sua tantum, sed etiam seipsum eorum dominum, Deo domum dedicat. Lib. de Sonniis.

S. THOMAS. Votum est voluntaria promissio Deo facta de meliori bono, 2, 2, quest. 88, art. 2.

Votum (si proprius ejus spectetur naturali) nihil aliud est, nisi sponsio quoddam genii, quo quisquam atatus aut salem rationis maturae, deliberatione et proposito antegressus, aliquod excellens bonum, quod in sua libera potestate situm est, Deo sponte promittit. 2, 2, quest. 88.

REGO A. S. Divisio. Votorum aliud occultum est, et coram Deo tantum : aliud manifestum, etiam coram homine. Prose.

REGOCARD. Occultum votum fractum, peccatum est : manifestum fractum, peccatum et scandalum est. Serm. 53.

Triplex est votum : baptismi, quod esse debet in omnibus; ordinis, scilicet in clericis; religionis, scilicet in religiosis. Super Psalm. LV.

SENTENTIA PATRUM.

S. ANSELM.

4. Nullatenus reprehendendus est qui quod bonum est, votit, sed qui non reddit quod votit.

2. Certum quippe est, quia qui bonum votet, ipso voto Deo placet : qui ergo aliquid boni votit, non penitet, quia fecit unde Deo placet : sed festinet reddere quod votit, ut plus placeat. Epist. 4, ad Heinon. Super illud Psalm. LXXV: Vovete et reddite, etc.

3. Certus esse dobes cum teipsum Deo totum votisti et reddidisti, quod solvisti omnia minora vota quarumlibet actionum, que prius sine iure jurando, et iudei obligatione promisisti. Epist. 11, ad Richardum monachum.

S.ANTONIN.

4. Quanto votum est solemniss, tanto est maioris meriti. Part. 2, lit. 11, de Voto, cap. 2, § 3.

5. Qui declinat a bono proposito, et post votum tendit ad votum, hic ore blasphemie, et lingue malleis contundit Christum. Serm. in die Parasceves.

S.ATHANAS. MAGNUS.

6. Scire debemus et nequaquam ignorandum, quod quemque promittimus Deo, non ea deinde nostra esse, sed Dei : et si inde quid defraudamus, ea non nos sumere jam tamquam nostra, sed ut Dei, sacrilegio complare. De Passione et cruce Domini.

S. AUGUST.

7. Quia jam votisti, Jane te obstrinxisti, alius tibi facere non licet. Prose.

8. Prinsquam esses voti reus, liberum fuit, quo es inferior : quamvis non sit gratulanda libertas, qua fit ut non debeatur, quod cum lucro redditur.

9. Nunc vero quia tenetur apud Deum sponsio tua, non te ad magnam justitiam invito, sed a magna iniuritate deterreo : non enim talis eris, si non feceris quod votisti, qualis manisisti si nihil late vovisses : minor enim tunc es, non peior, modo autem tantum (quod absit) miserior, si fidem Deo fregeris, quanto beatior, si persolveris.

10. Non te vovisse peniteat, imo gaude jam tibi sic non licere, quod cum tuo detrimento lieuisset: aggredere itaque intrepidus, et dicta imple factis, ipse adjuvabit, qui vota tua expedit: felix est necessitas, que in meliora compellit. Epist. 43, ad Armentarium.

11. Cum quisque non reddit quod non imperio compulsa, sed consilio communis votit, tanto magis frauduli voti auget iniuriam, quanto minus habuit votandi necessitatem. De Bono vobis, cap. 41.

12. Si nondum Deo vovissem, exhortaremur profecto ut voveres: quia vero jam votisti, exhortarum ut perseveres. Ibid., cap. 49.

13. Post voti professionem perseveranter frenandum et vincendum est quod libet, quia jam non licet. *De Bono viduit.*, cap. 14.

14. Virginali et viduati continentia expedita et electa, et voti debito oblati, jam non solum capessere nuptias, sed etiam si non nubatur, nubere velle damnable est. *Ibid.*, cap. 9.

15. Quod enigmam antiquam vovisset, hec habat, cum id se nunquam factarum voverit, non licet, si tamen id voverit, quod vovendum fuit. *Lib. 1, de Adulterinis coniug.*, cap. 24.

16. Vovisse ac redditissime laudis est. *De sancta virginitate.* cap. 44.

17. Arripas enresque reddendum, quod Deo te vovisse nosci, qui et debita exigit, et promissa persolvit: quid ergo aliud tibi suadendum fuit, aut quid melius ab homine fieri potest, quam ut ei se restituat, a quo institutus est. *Epist. 45, ad Armenium.*

18. Quisque quod vovere voluerit, vovet: illud tamen attendat, ut quod voverit, reddit. *Super Psalm. lxxxv, vers. penult.*: *Vovete et reddit.*

19. Unum sit ex professione tua, vovisse: aliud ex adjutorio Dei perficietur, reddere. *Ibid.*

20. Melius est non vovere et reddere, quam vovere et non reddere: sed debet esse impiger animus ut et vovere et reddit, si cum se minus idoneum putat ad reddendum, piger si ad vovendum: plane nunquam reddit, si de suo putaverit redditurum. *Super Psalm. cxxxii, vers. 4, Vovete et reddit.*

21. Non coacte, sed sponte, et usque ad mortem vivere sine proprio, profiteri vovisti: promittere tuum fuit, sed dimittere non est tuum. *Serm. 5, ad Fratr. in cremo.*

22. Melius est non vovere, quam post vota promissa, ipsa non tenero: multo et melius est non promittere, quam fidem promissam non adimplere: pejus insuper fuerit, si non redditus quod promisisti, quam si votum nunquam emisisses. *Ibid.*, serm. 62.

23. Sunt quedam quae etiam non voventes debemus, quedam etiam quae nisi voverimus, non debemus, sed postquam ea Deo promissus, necessario reddere constringimur. *Hab. in Decret. Gratiani, part. 2, caus. 17, quest. 1, can. Diffinitio.*

24. Reddite quod vovisti, quia vos ipsi estis, et ei vos redditus a quo estis. *Epist. 45.*

25. Non Deo quisquam quidquid recte voveret, nisi ab illis acciperet, quod voveret. *Lib. 17, de Civit. Dei, cap. 4.*

26. Conjugati ex consensu vovere possunt; quod tamen alterum sine altera, vel alteram sine

altero vovere fas non est. *Lib. 1, de Adult. conjug.*, cap. 24.

27. Quae rectissime voventur, cum homines vovint, nulla condicione rumpenda sunt, que sine illa condicione voverunt. *Ibid.*

28. Illae quae virginitatem Deo vovent, sine nuptiis non sunt. *Tract. 9, super Joan.*

29. Stulta vota frangenda sunt. In suis *Prov.*, *v. DEDA.*

30. Primaria necessitatem sua cuique facit in promittendo voluntas: secundam prescipientis auctoritas: tertiam, precepti dignitas. *De precepto et digesto.*

31. Nullum sacrificii crimen reperitur deterius, quam in voluntate semel oblati Deo reaccipere potestem. *Epist. ad quemdam.*

32. Hec sunt tria (scilicet, obedientia, paupertas, et castitas) vera Religionis insignia, que hominem Deo et Angelis redditum conformem, celestis patre citem conscribunt et hæredem. *Serm. 2, in Cenu Dom.*

33. Octo sunt, que vovum impediunt, pudor, timor, desperatio, præsumptio, error, oblivio, ignoratio, negligencia. *Super Psalm. cxxxii.*

34. Vovere est voluntarium, sed reddere necessarium: quia aliquin homo est falsus in promissu. *Super Ecclesiasten.*, cap. 5.

35. Regularis vel Religious, vovum continetas et castitas, votum obedientie et humilitatis, et vovum indigentie sive paupertatis, debet profondo labili distinguere, et toto tempore vivendo servare. *Serm. de Dedicat.*

36. Vovum Religionis sine exercitatione perfecta virtutis, non est perfectio, sed perversio; non perfectio sublimitas, sed simulatio sequitatis. *In Apostol. pauper., resp. 4, cap. 3.*

37. Vota incauta laudabiliter solvenda sunt: nec est prævaricatio, sed temeritatis emendatio. *Hab. in Decret. Gratiani, part. 2, caus. 22, quest. 4, can. Diffinitio.*

38. Fractio voti enormous est peccatum, quam violatio iuramenti. *In Hymno de tempore feriarum ad Matutin.*

39. Nulli Christiano licet dubitare, quin multo melius, salubrius, perfectius, ac Deo placenter sit facere opera bona ex voto, quam sine voto, *Proses.*

40. Qui bona agit ex voto, offert arborem cum fructibus Deo. *De Profess. monast.*, art. 3.

41. Religiosa persona implere debet fideliter vota sua ex puro Dei amore, potius quam iniuria proximorum, aut timore suppliciorum. *Ibid.*, art. 14.

42. Obedientia vovum alii duobus votis est dignius atque sublimius. *Ibid.*, art. 14.

43. Multum est quod ad eorum veniendo prouinserimus Deo, sed multa sunt, que speramus a Deo. *Homil. 8, ad Monachos.*

44. Magna prouisimus, majora promissa sunt nobis: servamus hec, suspirerimus ad illa. In suis *Opus.*, *colloquio 33.*

45. Vola illa, que ex voluntaria obligatione facta sunt, quibus nos ipsos Deo addiximus, sic solvenda sunt, ut negligere omnino non liceat, quin iram Del pro promedeadur omissione. In *Annot.*, *super Psalm. xlvi, vers. 15.*

46. Quia vota vovisti, sed pro infirmitate solvere non valet, ei ex peccati pena hoc agitur, ut videnti bonum posse subrahatur: eum vero ea que obstat culpa deteriori, fit protinus ut vatum possibiliter sequatur. Super illud, *Job xxi: Vota tua redde.* *El Greg. Magn. lib. 16 Moral.*, cap. 9, *Job xxi: Vota tua redde.*

47. Stulta vota frangenda sunt. In *Decret.*, part. 2, caus. 22, quest. 4, *can. Peprabis.*

48. Quanto citius malum vovum impleri permittit, tanto celerius punitur. *Lib. 15 Moral.*, cap. 12, super illud *Job xx. 1: Cum habuerit quoniam concupisceret.*

49. Cum quis aliquid Deo vovet, et aliquid non vovet, sacrificium est: cum vero omne quod habet, omne quod vivit, omne quod sapit, omnipotenti Deo vovet, holocaustum est. *Ibid.*, 20, super *Ezech.* super illud: *Ibi (holocaustum holocaustum).*

50. Considera iudicium Dei quod increatur, qui semetipsum Deo vovit, et continuo mundi desiderio irreatus, mentitus est quod vovit. *Lib. 1, in Registr. indicit.*, 9, cap. 33, epist. 33, *ad Venationem Cancular.*

51. Si inter homines solent honeste fidei contractus aulla ratione dissolvi, quanto magis politatio, quanto cum Deo quis pepigit, solvi sine vindicta non poterit? *Hab. in Decretis Gratiani, part. 2, causa 27, quest. 1, can. Viduas, § Si enim.*

52. Promissio per votum facta, opere adimplatur: multo esset salutis, nece vovere quidquid, nec promittere, quam post vovum, negligere vovum. *Super Ecclesiasten.*, cap. v.

53. Redde quod praesente Deo spopondisti: incerta est vita mortalium, ne ante rapari, quam tunc impleas sponsionem. *Epist. 46, ad Rusticum.*

54. Ideo plus amat virgines Christus, quia sponte tribunt: quod sibi non fuerat imperatum. *Lib. 1, adversus Jovian.*

55. Majoris gratiae est, offerre quod non debebas, quam reddere quod exigaris. *Ibid.*

56. Melius est non promittere, quam promissa

non facere: quia displacebit Deo, et inter insipientes computulari, qui vota non explicent. Super *Ecclesiasten.*, cap. 5, super illud: *Cum votum voteris.*

57. Bene non sit, etiamsi de bono sit, illud votum in quo vovetur quod non licet, vel quod non expedit. *Serm. 53, de Divers.*

58. Vovisti Deo virginitatem tuam, et post votum perdidisti: virginitas autem semel amissa, reparari, aut recuperari non potest. Quid ergo redire Deo pro eo quod vovisti, et irre recuperabiliter perdidisti? audi, reddere penitentiam tuam, reddere contritionem, reddere humiliacionem. *Ibid.*

59. Hos si voves, immo quia voves, non enim bonus esse potes, si non hoc voveneris, reddere quod vovisti: et ipsum quod vovisti: quia si aliud reddere volebris pro isto, Deus non accipit quodcumque fuerit illud. Si voves et reddit, accipiet: si non voves, vel post votum reddere nolueris, tollet. Si ergo reddit, pro dato remunerabit: si non reddit, pro non dato condemnabit. *Ibid.*

60. Votorum est aliud osculum, et coram Deo osculum, aliud manifestum, etiam coram homine. Osculum votum fractum, peccatum est; manifestum votum fractum, peccatum et scandulum est. *Ibid.*

61. Hodie multi in tribulatione promittunt Domino, quod postea non solvunt, cum tamen votum in tribulatione factum non minus obliget. *Super Exod., cap. viii.*

62. Homines inter se nonnunquam aut falluntur, aut falluntur: Deus autem ab homine falli non potest: quidquid promiseris exigit, quidquid vovens inquirit. *Serm. de Fide, spe, et charitate.*

63. Non debes vovum destruere, cuius te pignus conspicis retinere.

64. Non potest ad premium tendere, qui profissionem noluerit adimplere: nec accipere poterit quod promitterit, nisi ante impleverit quod jubar. *Ibid.*

65. Si aliud gesseris quam vovesis, et fidei monum voluntate dissolvis, destinato suppletio necesse est subiungaris. *Ibid.*

66. Facile votum impletib, qui charitate divina plenus fuerit. Super *Prolog. Regule S. Bened.*, cap. 1.

67. Vovere quidem, vel dimittere, in te fuit: sed non reddere votum in te non est. *Ibid.*

68. Fao de necessitate virtutem, qui voluntatem mutasti in necessitatem. *Ibid.*

69. Redde quod vovisti, et duplice coronam habebis. *Ibid.*

70. Est libera voluntas ante professionem, sed necessaria fit post voti emissionem. *Ibid.* cap. 2.

71. Considerate nunc, fratres, quoniam nisi opere compleveritis quod promisistis, non servit Dei, non amici, non monachi, sed irrisores coram omnipotente Domino eritis iudicandi. Lib. 1, ad *Monachos*.

72. Sunt quedam, quae etiam non voventes Domino debemus; et sunt quedam, quae nisi voverimus, non debemus; sed postquam ea domino promissimus, necessario reddere constringimur. *Ibid.*

73. Non licet vobis, nec potestis votum semel emissum revocare. *Ibid.*, homil. 20.

74. Majoris est laudis, excellentioris est meriti, et abundantioris premii, ratione voti bonum opus ex obedientia facere, quam si fati sive voto ex propria voluntate libertate. Lib. 2, ad *Monachos*, sent. 7.

75. Antequam Deo promitteres, liber eras, et tui arbitriari: postquam autem promisisti, Dei essecepisti; jam tibi non licet dimittere, quod juris Dei est. *De ruina monast. ordin.*, cap. 5.

76. Facit promissio debitum, quod voluntas illecebraverat vovendum. Epist. 2, ad *Adolescent.*

S. ISIDORUS
HISPALENSIS
77. Multi obliviscuntur voti, quia caput non illecebri vanitatis. Lib. 3, de *Sum. bono*, cap. 22, sent. 4.

78. Qui secundo renuntiare dispositus, transgressionis reatu astringitur, si votum mutaverit. *Prose.*

79. Atrociter enim in discussione divini iudicii arguendi sunt, qui quod professione spondent, implere opere contempserunt. *Ibid.*, sent. 13.

80. Firma est sacramenta tua fides, fac bonum quod spondisti, non sis in verbis facilis, et in opere difficilis. *Prose.*

81. Coram Deo facile aliiquid non promittas; sine consideratione virium nihil voces, quod non potes facere non polliceris.

82. Multum Deo reus eris, si non reddis quod voveris.

83. Dispicit Deo, qui vota sua non impletant.

84. Inter infideles computantur, qui quod vorverunt, non impleverunt.

85. Melius est enim non promittere, quam promissa non reddere. Lib. 2, de *Synonym.*, cap. 10.

86. In malis promissis rescinde fidem, in turpi voto muta decretum, quod incaute vorvisi, non facias. *Prose.*

87. Impia est promissio, que scelere impletur. *Ibid.*

S. ISID. PEL. 88. Deo munus minime promississe, pericolo

vacat: at cum aliquid vorveris, id minime pressare, condemnatione dignum est. Lib. 1, epist. 66, ad *Thecum*.

89. Ambigui non potest crimen magnum adhiberi, ubi et propositum deseritur, et consecratio violatur. *Prose.*

90. Si humana pacta non possunt impune calcar, quid eum manebit, qui corruperit foderia sacramenti? Epist. 92, ad *Rustic. Narbonens.* episc., cap. 15.

91. Perjurus est, qui mendaciter jurat in nomine Domini: qui promittens Deo se studiosam vitam acturum, a promissione sua aliena sectatur. Centur. 4, de *Virti et vita*, cap. 67.

92. Vovete et reddite: convertisti in necessitatem tua libertas arbitrium, ne sine anima pericula et fame dispendio votum tuum detrectare poteris aut differre. *Prose.*

93. Nam oblatum exigit, qui non exegerat offenduntur.

94. Non est aliud votum prostrahere, quam luxuriare in Christo.

95. Nec enim promissiones Dominus acceptat, nisi proper promissionis effectum.

96. Festinantis ergo age, ne voti tui executio nem mors inopinata preveniat. Epist. 41, ad *Quendam cleric.*

97. Votum in necessitate translata est, et vinculo professionis arctaris reddere vota. *Prose.*

98. Quandoque in arbitrio fuit, jugum Domini non recipere: semel autem suscepimus non licet abdicere. *Ibid.*, epist. 131, ad *Quendam pri.*

99. Votum religiosis professionis acceptum semel, nulla occasione est postea irritandum. *Ibid.*, epist. 132, ad *Quendam abbat.*

100. Qui non reddit quod vorvet, quasi Deum provocat et irridet. Serm. 70, de *Dedicat. Ecclies.*

101. Spontisti, et sponsione violare non metuisti? vorvisti, et votum solvere negligisti? Opus. 42, dissertat. 2, cap. 2.

102. Vota stultorum frangenda sunt. Lib. 4, PETR. LOME, MAG. SENT. S. PETRUS DAMIANUS.

Sent. dist. 38.

103. Magnum hoc votum appellatur, seipsum PHIL. JUD. dedicare, nihil enim quisquam possidet seipso ET MART. ep. ad omnes chal.

104. Quisque bene cogitat que vorveat Deo, et s. PROSPER. SCIMUS, § *Quicunque.*

105. Qui votum fecerit, et vorverit et spondenterit, vici temorem (quantus esse debeat) iustitiae conditum. Lib. 2 super *Levit.*, cap. xlvi.

S. LEO I.

EPISCOPUS.

S. SIDONIUS

EPISCOPUS.

S. THOMAS

AQUINAS.

MAXIMUS

MART.

PETR. BLES.

EPISCOPUS.

SEN. 6.

OBEDIEN-

TIA.

OBLATI,

SENT. 9.

PROMISSIO,

FERE

PER TOTUM;

REDDERE,

SENT. 2;

RELIGIOSUS,

SENT. 123;

SECULUM,

SENT. 51;

SEQUI CHRISTUM,

SENT. 123;

VIRGINITAS,

SENT. 92, 93.

106. Gravissimum et valde periculosis est, non reddidisse quodcumque vorveris. *Ibid.*

107. Certum est non minus vitiorum, quam hostium esse captivum, qui non etiam inter mala tempora, bona vota servaverit. Lib. 3, epist. 4 ad *Pelitem.*

108. Laudabilis et meritorum est, quippiam ex voto facere, quam sine voto. 2, 2, quest. 88, art. 5.

109. Inter omnia Religiosum vota, obedientiae votum maximum est, per quod Deo homo offerat totam suam voluntatem, que omnibus corporis et fortunae bonis longe praestantia est. *Ibid.*

110. Si inter homines bona fide solent contractus nulla ratione dissolvit, quanto magis pollicitatio, quam quis pepigit cum Deo, solvi sine vindicta non poterit? *Ibid.*, quest. 189, art. 3.

111. In tantum fertur obligatio voti, in quantum se extendit voluntas et intentio votentis. *Ibid.*, art. 4, in corpore.

112. Ad vorendum nos invitat Deus, non precipit ut voveamus, sed ut vota reddamus. *Prose.*

113. Vovere enim, voluntati consultum sed post voti emissionem redditio necessaria exigitur. *I. Perfect. vite spiriti.*, cap. 42.

114. Majus aliquid meretur apud Deum, qui ex votu aliquid facit, quam qui illud facit sine voto. *Ibid.*

115. Nullus qui non est sui juris potest emittere votum. Super 4 Sent., dist. 38, art. 1 ad 3.

116. Nihil votis suis prastitit, cui necesse est invito reddere quod promisit. Homil. 4, de *Promise.*

117. Quicunque domino votum promisit novit, statim reddat: certe qui solvendo non sufficit, non promittat. *Ibid.*

118. Tune probas nihil te domino de tua oblatione fraudasse, si justitiae partes colas, integratam diligas, sanctitatem quam promisisti exhibeas. *Ibid.*

119. Nihil futuro iudicio debet, qui quotidie vota persolverit. *Ibid.*

120. Gravissimum punitur, qui votum fecerunt, et votum non perfecerunt, quam illi qui sine votu mortui sunt, et tamen bona egerunt opera. In *Decret. Gratian.*, part. 2, caus. 12, quest. 1, can. 1.

121. URBANUS I
PAPA
ET MART.
ep. ad omnes chal.

122. Sancte vota reddunto. Lib. 2, de *Legibus*, num. 21.

123. Magna est voti sponsio, qua obligamus Deo. *Ibid.*, num. 41.

124. Est iusjurandum affirmatio religiosa: Tom. IV.

CLEOBUL.
LIND. PHIL.

PLINIUS II.

SENECA.

SIXT. PHIL.

quod autem affirmando Deo teste promiscri, id tenendum est. Lib. 3, de *Offic.*

125. Voto nihil pretiosius. In *Dictis sapient.*, ex greco, dist. 19.

126. Nemini religiosus (quod juraverit) est custodiendum, quam cujus maxime interest non pejere: magnu: huc erat, cum promitteres: magis postquam prestitisti. In *Paney. de Trajan. Aug.*

127. Voto homines parcunt facerent, si palam essent solvantur. Lib. 2, de *Benef.*, cap. 1.

128. Ille est magnus animus, qui se Deo tradidit. Epist. 107.

129. Fideleum to esse professus, spondonisti pariter non peccare Deo. Sent. 225.

Vide etiam tit. *Dispensatio*, sent. 6, 24; *Meritum*, sent. 44; *Monialis*, sent. 9, 40, 11; *Obediencia*, sent. 229; *Oblatio*, sent. 94; *Promissio*, fare per totum; *Reddere*, sent. 2; *Religiosus*, sent. 123; *Seculum*, sent. 51; *Sequi Christum*, sent. 123; *Virginitas*, sent. 92, 93.

VULNUS.

SENTENTIA PATRUM.

1. Ecce vulnera mea non absconde: medicus S. AUGUST.

cs. ager sum. Lib. 40 *Conf.*, cap. 28.

2. Morbo et vulnera curare pauci homines bene facere possunt. *De Morib. Eccles.*, cap. 28.

3. Non tibi deputatur ad culpam, quod vulnera membra non colligis, sed quod volentem sanare contemnis. Lib. 3, de *Lib. Arb.*, cap. 19.

4. Non tangam sani prelereundi sunt, quorum vulnus in abdito est. Epist. 104.

5. Cavendum est ne cum rem dubium emendari volumus, majora vulnera faciamus. Epist. 239.

6. Anima dolet, dum corpus vulneratur. Epist. 120, cap. 13.

7. Christus post resurrectionem voluit ut essent in corpore suo vestigia vulnerum, tanquam tituli gloriarum. Epist. 49, quest. 4.

8. Medicu: cum aligrant vulnera, apte id faciunt, ut vinculis utilitatem quedam pulchritudo etiam consequatur. Lib. 4, de *Doctr. christiana*, cap. 14.

9. In corporibus animalium, nihil est aliud morbi et vulneribus affici, quam sanitatem privari. In *Enchirid.*, cap. 11.

10. Carnalis substantia vitium est vulnus, aut morbus. *Ibid.*

11. In corpore melius est vulnus cum dolore, quam putredo sine dolore. *De Nat. boni*, cap. 20.

12. Modesta vestuta vulnera pertractemus, et cauti simus, ne inter manus medici deficiat qui curatur. *De utilitat. jejunii*, cap. 9.

43. Christus est totus medicus vulnerum nostrorum. Tract. 3, super *Iacob.*

44. Christus ibi vulnera tua curavit, ubi sunt perit. *Ibid.*, etc.

45. Medici ferramentum putredinem tollit, et quasi videatur vulnus angere: minus dolebat vulnus, quam dolet modo cum secatur. *Ibid.*, tract. 9.

46. Vulnera vulneribus infixi, quia sceleris sceleribus addere non timui. Lib. *Medit.*, cap. 3.

47. Cutis qua superdicta vulneribus morbum claverat, sanie erumpente putruit. *Ibid.*

48. Plus dolet vulnerum cum curatur, quam si non curaretur: sed ideo plus dolet accedente medicina, ut minquam dolet succedente salute. Tract. 9, super *Epiſt.* *Jacob.*

49. Nihil perversius quam de ipso vulnero, quod latere non potest, non erubescere, et de ligatura eius erubescere. Homil. 50, ex *Quinq. Homil.*, cap. 4.

50. Festinamus vulnerata curare, reparare perditam. *Ibid.*, homil. 46.

51. Deus tegat vulnera, non tu: nam si tu tegore vulnerum erubescens, medicus non curabit. *Prose.*

52. Medicus tegat et curet, emplastro enim tegiti: sub tegmine medici sanatur vulnera, sub tegmine vulnerum cedatur vulnerum. Super *Psalm.* xxx, enarrat. 2.

53. Non queris medicum, ut vulnera te; sed eum vulneraveris te, queris qui sanet te. Serm. 5, super *Evangel.* de *Verbis Domini*.

54. Utiliter malagma vel fibula calidis adhuc vulneribus apponitur, et cito ad sanitatem vulnerum reducitur, quod patres longa abusione non sintur. Serm. 1, fer. 4, post 3 *Dom. Quadragesima*.

55. Calidis vulneribus solent medicamenta celerius subvenire: itaque non expectemus mortifera securitate vulnera ipsa patrescere, ne iterum vulnera vulneribus augeamus, sed continuo ad medicum recurrentes, salutem recipere festinemus. Serm. 1, fer. 4, post 4 *Dom. Quadragesima*.

56. Quando in corpore vulnera accipimus, si statim medicamenta requiriuntur, cito sanitatem recipere poterimus: si autem moram fecerimus, necesse est ut tardius ad sanitatem plaga ipsa redeat, aut aliqua foeda cicatrix in corpore remaneat. *Ibid.*

57. Christus vulnera portavit in celum, ipsa iterum reportabat ad iudicium. Serm. 7, de *Vigilia Ascensionis*.

58. Devotus miles non sentit sua, cum benigni duci conetur vulnera. Serm. 61, super *Cant.*

59. Plaga recente dolore non carerit; neque enim occuluit vulnera, nec in tam brevi versum in insensibili est. Lib. 1, de *Consol.* ad *Eugenium Pap.*

S. BERNARD.

30. Vulnera vetusto et neglecto callus obducitur et eo insanabile, quo insensibile fit. *Ibid.*

31. Cum dolore abscedenda sunt vulnera, que leviter sanari non possunt. Serm. 48, ad *Sororem*.

32. Si operam medicantis expectas, oportet ut vulnus detegas tuum. Lib. 1, de *Consolat. philos.* proposit. 4.

33. Clamat clavus, clamat vulnus, quod misericordiae non est numerus. Serm. de *Exalt. S. Crucis*.

34. Palet amor cordis per vulnera corporis. *Ibid.*

35. O cor pessimum, imo diabolicum! quare magis delectaris in vulneribus peccati, quam in vulneribus Jesu Christi? Part. 4, in *Stenuto amoris*, cap. 2.

36. O infelix homo! de ipso vulnera non erubescis, et de ligatura vulneris erubescis: peccatum enim vulnus est, penitentia ligatura vulneris est. Homil. 13.

37. Vix de foris aliquid potest esse remedium, quando intus est vulnus inclusum. *Ibid.*, homil. 4.

38. Quae silentio conleguntur, difficile curatur. Lib. 3, *Recognit.*

39. Si erubescat agrotus vulnus medico determinatur, quod ignorat, medicina non curat. Session. 44, cap. 5, de *Confess.*

40. Imperitus est medicus, qui tumentes vulnerum sinus manu parcente contrectat; et in altis recessibus viscerum, virus inclusum, dum servat, exaggerat. *Prose.*

41. Aperiendum vulnus est et secundum, et putaminibus amputatis medela fortiorie curandum.

42. Vociferetur et clamet licet, et conqueratur eger impatiens per dolorem, gratias ager postmodum, cum senserit sanitatem. *De Lapsis*, cap. 7.

43. Facili cura est, ubi plaga perspicua est: et ea ad sanitatem medela subveniente perduetur vulnerum, quod videtur. *De solo et livore*, cap. 3.

44. Vulneri sane tam putrido, et antiquarum cicatricum factori non inveneriatur medicamentum convenientis, nisi unguento sanguinis Christi plaga vetus limetur. *De Passion. Christi*.

45. Sicut corpori vulnerato medicamenta, sic s. ELIGIUS. anime peccatorum vulneribus suciata, medicina necessaria sunt jejuna. Homil. 3.

46. Animarum vulnera tanto sublimiora sunt et immundicia, quanto natura anime subtillior est corpore. *Ibid.*, homil. 9.

47. Sepe ex parva negligenti, ingentia atque incurabilia flunt vulnera. *De Perfecti. monachi.*

48. Ubi coperit semel curatum vulnus, et iam clausum, infus sub pelle repudescere, plerunque majus est periculum, quam fuerit in primo vulnera. In *Annot.* super *Psalm.* xxxvii, vers. 5.

S. BONAV.

S. CESARIUS
ARELAE.S. CLEMENS
PAPA.

CONCL. TRIDENT.

S. CYRIAN.

GLOSS. GRD.

S. GREGOR.

MAGNUS.

49. Immedicable vulnus ense recidendum est, ne pars sincera trahatur. Super illud *Ezech.* 7: *Et non parcat.*

50. Qui uno vulnera non prosternitur, idcirco bis terque percutitur, ut usque ad intimam quandiu feratur. Lib. 2 *Moral.*, cap. 15, super illud *Job* 1: *Utrumquicunque tibi.*

51. Vulnera clausa plus erubcent: quia cum putredo, quae intrinsecus ferret, ejicitur, ad saltem dolor aperitur. *Ibid.*, lib. 7, cap. 26, super illud *Prov.* 25: *Sicut urbs patens.*

52. Miles Dei supernae gratiae fretus auxilio, sic vulnera infirmitatis site curat, ut aliena non deserat. *Ibid.*, lib. 31, cap. 17.

53. Totum sese insidiante hostis vulneribus detegit, qui nulla se munitione custodie circumducit. Lib. 7 *Moral.*, cap. 17, num. 25.

54. Peritius medicus prius sana membra, que circa vulnus sunt, laudando palpat, et postmodum putridum siccum vulneris ferendo transigit. *Ibid.*, lib. 24, cap. 9, num. 23.

55. Quid est virtus, nisi medicamentum? et quid est vitium, nisi vulnus? Quia ergo nos de medicamento vulnus facimus, facit Deus de vulnera medicamentum; ut qui virtute percutitur, virtute curatur. *Ibid.*, lib. 33, cap. 11, num. 17.

56. Quid horribilis dic!, quid cogitari potest, quam damnationis vulnera suscipere, et dolores vulnerum nunquam finire? Homil. 6, super *Ezech.*

57. Medicus medicamentum vulneri apponit, et ea que purgata sunt resoluta, et ea que putrida inventur, mordet. *Ibid.*, homil. 18, super illud II *Cor* ix: *Ex abundancia est enim mihi, etc.*

58. Sic vulnera debet abscondere, ut non possit ulcerare quod sanum est: ne si plusquam res existat, ferrum impressum, noceas quae profundis festinas. Lib. 9, in *Registro*, indic. 3, cap. 8, epist. 8, ad *Bonum abbatem monasterij Lyrae*.

59. Vulnera corporum pro ipsorum corporum natura et robore vigorem exigunt medicinae. Lib. 5, in *I Reg.*, cap. IV, super illud: *Quia absque retractione morietur.*

60. Omnipotenter medico nihil est insanabile, qui sicut medetur sine prelio, ista salutem restituunt verbo. *Prose.*

61. Desperare de vulnera, si non presumunt de omnipotente. In *septem Psalm.* *Ponit*, super *Psalm.* iv, vers. 1.

62. Qui conspectis vulneribus usum medicamentis subtrahunt, eu mortis, auctores fiant, atque obducta vetustate sunt, difficiliter sanantur, ingentia labore et ferro et cauterio et igne visibili, ut curari possint, indigent. Grad. 5.

63. Si a circumspectionis sollicitudine cor destituitur, vulneribus aperitur. *Ibid.*, admonit. 33.

64. Non plaga percuti, grave est: sed ob plagam

nequaquam refrenari, longe est gravissimum. *Naz.* Orat. 8, ob *Patrem episc.*

65. Vide ne tacitus vivat sub pectore vulnus. *S. HIERON.*

66. Cavendum est vulnus, quod dolore curatur. *Epist.* 9, ad *Salvianum*.

67. Aliorum vulnus nostra sit cautio. *Epist.* 10, ad *Furian.*

68. Summe sanitatis est, acerba vulnera sustiner. *Epist.* 6, ad *Ariacum*.

69. Amatori praelitorum, ornamenta sunt vulnera. *Ibid.*

70. Grandi plague, alla et prolixa opus est medicina. *Epist.* 22, ad *Susannam lapsum*.

71. Si erubescat egrotus vulnus medio confiteri, quod ignorat medicina non curat. Super *Ecclesiast.*, cap. x, super illud: *Si momordit serpens, etc.*

72. Quot patimur vulnera, tot meremur et corronas. Super *Psalm.* xliii, vers. 18.

73. Duabus ex causis solent cicatrices putrefare: vel quia non perfecte curantur vulnera, vel quia nociva non plene vitantur. Super *Psalm.* xxvii, vers. 6.

74. Cogita, o homo, renovatum vulnus pejus s. JOANNES CHRYSTOS.

75. Non est tam grave pugnantem vulnerari, sed post vulnus desperare, vulnusque negligere. Homil. 80, ad *Popul. Antioch.*

76. Non est perniciosum in prelio vulnerari, sed post vulnus acceptum, desperatione curandi, medelam vulneri denegare. *Epist.* 6, ad *Theodor.* laps.

77. Vulnus donec superne tecum latherit, et profunda penetraverit, nulla ratione curatur. *Serm.* 18, super *Epist. ad Ephes.*

78. Scio plerosque non ita vulneribus, ut verborum plaga sciari: nam illud quidem vulnus corpus suscipit, hoc autem anima. Homil. 34, super *Acta Apost.*

79. Non sola corporis vulnera, dum negliguntur, inducent mortem, sed etiam ipsius anima. Epist. 5, ad *Theodor.* laps.

80. Qui obstat quo minus vulnus curetur, non minor quam qui infixit, immo etiam graviori suppleio afflittur. Homil. 14, super II. *Cor.*

81. Dum adhuc recens, atque in sanguine est vulnus, facile curari solet: nam quia dura et negligenter, atque obducta vetustate sunt, difficiliter sanantur, ingentia labore et ferro et cauterio et igne visibili, ut curari possint, indigent. Grad. 5.

82. Tardius sanatur vulnus, quod jam putressit. s. ISIDORES

HISPALENS. cunctis membris longo post tempore curatio-
nibus adhibetur. Lib. 2, *de Suanno bono*, cap. 23,
sent. 10.

83. Vulnera mentis aperta, cito exhalant: clausa
nimis exulcerant. *Ibid.*, cap. 29, sent. 27.

84. Vulnus iteratum tardius sanatur. Apud Be-
dem, in suis *Scintillis*, cap. 9.

85. Vulnus, quamvis grave sit, si apertum est,
evaporat: valde enim comedit animum, vulnus
inclusum. *Prose.*

86. Quanto enim magis id tegis, tanto maxime
auges: speri ergo hoc grato animo, et non te
excurial. Lib. 2, *de Synonym.*, cap. 7.

S. LEO I. Demones evanescunt nostrorum vulnerum
vulnerantur. Serm. 1 *Quadrug.*

88. Sanandis vulneribus, quibus humana infi-
mitas sauciat, diligens est adhibenda curatio.
Serm. 5 *Quadrug.*

S. NILUS. Qui diutius manet, eo magis vulnus com-
putrebitur. Orat. 2, *de Luxur.*

90. Qui in multitudine versatur, assiduis vul-
neribus afficitur. *Ibid.*

91. Insuperabilis miles est, cui virtus ex vul-
neribus crescit. Serm. 32, *S. Apollinar.*

92. Timido manus medici vulnus auget ægroti.
Opuse. 57, cap. 1, dissertat. 4.

93. Magna vulnera, magnis remediis indigent.
Super *Psalm.* l, vers. 4.

S. THOMAS AQUINAS. Natura humana semper habuit cum vul-
nere, vulneris medicinam. Part. 3, quæst. 31,
art. 7.

THOMAS A KEMPIS. Plus invenies in vulneribus Jesu Christi,
quam in possessione totius mundi. Medit. 22, *de
Christi Pass.*, cap. 6.

SENTENTIA PAGANORUM.

CATO POET. 96. Vulnera dum sanas, dolor est medicina do-
loris. Lib. 4, *Distichor.*, metr. 81.

CICERO. 97. Contemnere vulnera, consuetudo docet. Lib.
2, *Tusc. quest.*

SENECA. 98. Militares viri gloriae vulneribus, leti-
fluentem meliori casu sanguinem ostentant. *De
divina provid.*, cap. 4.

99. Ad suspicionem vulneris tyro pallescit,
audacter veterans cruxrum suum spectat, qui
scit se sepe vicisse sanguinem. *Ibid.*

100. Non venit vulnus ad cicatricem, in quo
crebro medicamenta tentantur.

101. Uloera animi magis, quam corporis sa-
nanda sunt. In suis *Proverbis*, in fine positis,
litt. V.

102. Levius est omne vulnus, quam verbum.
Sent. 175.

Vide elium tit. *Error*, sent. 47; *Medicina*, sent.
72; *Pulchritudo*, sent. 65; *Recidivatio*, sent. 9;

Salus animae, sent. 108; *Salus corporis*, sent. 4;
Tentatio, sent. 230; *Vitium*, sent. 171.

ZELUS, ZELOTYPIA.

Definitio. Zelus animarum, verus et perfectus est,
quando aliquis sanctis meditationibus, ferventi-
bus desideriis, laetymis, orationibus, vigilii,
jejunis, predicationibus, confessionibus, con-
silis, doctrinis, aliqui alii bonus operibus pro
salute animarum laborat. *De Paradiso anime*,
part. 1, *de Virtutibus*, cap. 27.

Zelus est quidam fervor mentis, quo quis debet
incitari ad proficiendum cum melioribus. Part.
1, tit. 6, cap. 2, § 6.

Zelus est fervor animi, quo mens abjecto humano
timore, pro defensione veritatis accenditur.
Ibid.

Zelus est amor nolens habere consortium in amo-
to. In *Prologo*, super lib. 1, *Sententia*, dubio 3.

Zelus est fervor animi ad compassionem nature,
et ultionem culpe, et devotionem gratiae pro-
mota. Super *Joelem*, in illud: *Zelatus est Do-
minus*.

Zelus est dum pro amore justitiae, defensorum
ultra se offert animus, calumniam veritatis pati
non sustinet. Lib. 3, *de Arca Noe*, cap. 5.

Zeotypos proprius, est amor viri in uxorem, pro
quo non potest sustinere, ut alii loquatur,
vel munuscula militat vel accipiat. Super *Nu-
mer.*, cap. 5.

Zelus non est aliud, quam quidam motus animi
bonus, vel malus, tendens in statum proximi,
et importat fervorem amoris. Super I *ad Cor.*,
cap. II, lect. 1.

Zelus est proprie effectus amoris magis, quam
odii. I, 2, quæst. 28, art. 4, ad. 3.

Zelus est vehemens motus amantis in rem ama-
tam. *Ibid.*

Differentia. Est zelus ad vitam, et est zelus ad
mortem: ad vitam zelus est, divina precepta
servare, et amore Domini ejus custodienda ma-
data. Serm. 18, super *Psalm.* cxviii, vers. 3.

Sicut est zelus amaritudinis malus, qui separat a
Deo, et dicit ad infernum, ita est zelus bonus,
qui separat a vita, et dicit ad vitam aeternam.
In *Regula*, cap. 72.

Est zelus malus, et zelus bonus : zelus malus vult
omne consortium, sed zelus bonus vital tantum
malos. In *Exposit. Prologo* super lib. 1, sentent.
Dubit. 3.

SENTENTIA PATRICI.

1. Josias zelo ut vicit superiores, ita et vos filii
zelum Dei sumite; exquirat vos Dei zelus, et de-
voret. Lib. 2 *Ofce.*, cap. 89.

S. ALBERTUS MAGNUS.

S. RONALD.

EUGO A. S. VICTORE.

HUGO CARD.

S. THOMAS AQUINAS.

S. ANTONIN.

S. AUGUST.

S. AMBROS.

S. ECCLIA.

— 501 —
2. Qui zelum Dei habet, pro Christo nos suis
parcet. *De Isaac*, cap. 8.

3. Zelum habens dabit sacerdos, qui incorrup-
tam servare studet Ecclesie castitatem. Super
Psalm. cxviii, serm. 18, vers. 3.

4. Bonus zelus et utilis in sacerdote est, præci-
pue ne negligens, ne remissus sit. *Prose.*

5. Melius est enim unius aut duorum damnatione
plurimi liberentur, quam duorum absolute
plures periclitentur. *Ibid.*

6. Zelus Dei gratia est, qui exquirit, qui super-
venit, qui se justa infundit pectori. *Ibid.*

7. Zelus Dei vita est : sicut enim in Adam devo-
raverat hominem mors prevalebat, ita zelus de-
voravit quem vivificavit in Christo. *Ibid.*

8. Zelum qui habent, omnes sibi inimicos suo-
putant, qui sunt hostes Dei, quamvis pater, fra-
tres, sorores sint. *Ibid.*

9. Zelo fidei populus gentilium, vitam sibi ac-
quisivit aeternam, quam negligenter atque desidua,
Iudeorum populus amisit. *Ibid.*

10. Contulit se zelus ad gentes, cujus tanta est
gratia, ut electionis prærogativam vicerit, et eterni-
tationis industria : et apprehendens populum ineruditum,
fecit esse meliorum. *Ibid.*

11. Zelus charitas est, et durus : durus zelus,
quoniam vita hujus nulla vincit illecebra : durus
sic inferi, per quem peccato morimus, ut vivamus Deo. *Ibid.*

12. Angelii sine zelo nihil sunt, et substantiae
amittunt prærogativam, nisi eam zeli ardore sus-
tentant. *Ibid.*

13. Zelus Dei aurum est igne probatum : hic
est fidei vapor, devotionis fervor, qui nos velut
in suavem cibum Christo remolliit, et format. *Ibid.*

14. Zelo vindicatur Hierusalem, zelo Ecclesie con-
gregatur, zelo fides acquiritur, zelo pudicitia
possidetur. *Ibid.*

15. Ira virtualis, seu Zelus placat Deum, auget
meritum, excitat proximum. Part. 1, tit. 6, cap.
11, § 2.

16. Zelaro dicitur Deus, cum creaturam suam,
quam non vult perire, sepe castigat, corrigit atque
flagellat, et flagellando, ad se reduct. *De Es-
tentia divinit.*, verbo *Zelare*.

17. Qui non zelat, non amat. *Contra Adiman-
tum*, cap. 13.

18. Mites jucundantur, qui non amaro zelo be-
ne operantes emulantur. Super *Psalm.* civ.

19. Zelus illi bonus est de amore veniens, non
livore. Super *Psalm.* cxviii, conc. 30.

20. Qui comedunt zelo dominus Dei ? qui omnia
que forte ibi videt perversa, satagit emen-
dere, cupit corriger, non quiescit : si emendare
non potest, tolerat, gemit. *Prose.*

— 501 —
21. Vides fratrem currere ad theatrum, pro-
hibe mone, contristare, si zelus domus Dei co-
medit te.

22. Vides alios inepti velle, quod non deceat,
prohibe quos potes, teme quos potes, terre quos
potes, quibus potes blandire, noli quiescere.

23. Si amicus est, admonice leniter ; uxor
est se verissime referetur : ancilla est, etiam
deinde compescatur : fac quidquid potes pro
personis quam portas, et perficias, zelus domus tua
comedit me.

24. Unumquemque ergo Christianum zelus do-
minus Dei comedat, in qua domo Dei membrum
est. Tract. 10, super *Evang. Joann.* de cap. 2.

25. Maligna mente homines, larvante zelo pleni
sunt, lividi non in corpore, sed in corde. *De Ovi-
bus*, cap. 8.

26. Zelus Dei non habet mentis livorem, sed
zelo Dei est providentia, que non sinit eos quos
subditos habet, impune amare quod prohibet.
Lib. 1, *contra Adversar. legis*, cap. 20.

27. Quod zelus incitat, metus increpat. Lib.
Meditat., cap. 2.

28. Zelo domus Patris Salvator ejecit impios de
templo : zelamus et nos dominum Dei, et quantum
possumus, ne quid in ea pravum geratur, in-
sistamus. Super *Joann.*, cap. 2, in illud : *Zelus do-
mus tuae*. *Ibid.*

v. BEATA.

29. Zelantes aliqui sunt, qui contra aliorum
delicta tam impudenter quam inaniter astuant, et
seipso tam insipienter quam inutiliter palpant.
S. BERNARD.

30. Maxime prælatos deceat zelus ex dulcedine
devotionis diligens justitiam, ex fervore amul-
tationis odio habens iniquitatem. Serm. 1, *Na-
tivit.*

31. Hic est zelus justitiae, quo adversus delin-
quentes accendimus, tanquam pietate duci, erga
eum quam contemni videamus justitiam Dei.
Serm. 2 *Pasche*.

32. Zelum tuum inflammet charitas, informet
scientia, firmiter constantia. Serm. 20, super *Cont.*

33. Zelus tuus sit fervidus, sit circumspectus, sit
invictus, nec torpore habeat, nec careat dis-
cretione, nec timidus sit. *Ibid.*

34. Ille qui justitiae zelo semper est accusenus,
qui veritatem ubique zelat, qui sapientias ferret
studis, amore Christi compungit. *Ibid.*

35. Zelus qui immittitur, misericordia est : ze-
lus qui intenditur, judicij est. *Ibid.*, serm. 69.

36. Zelus pietatis suaviter ardet, efficaciter ex-
piat. *Ibid.*

37. Ita foris exerce zelum discipline, ut leni-
tatem interius in mente. Lib. *de Passione Dom.*,
cap. 19.